

هرجس ۽ چيٽن

”پسندئڻي هيءَ هوٽل؟ هري...!“ چيٽن چيو،
 ”چيٽن تو ۾ اهوئي ته ڪٿي آهي جو پين جي پسنديءَ کي سمجهيو ويٺو آهي.“
 هرجس چيو.

چيٽن ۽ هرجس، هوٽل اندر ٺهيل، وڏي تلاءُ جي ڪناري تي اسٽيل جي نوهار
 مڙهيل نرم ڪرسي تي آرامي هئا.
 چيٽن پنهنجي سوال جو جواب ٻڌڻ لاءِ هرجس طرف منهن ڪيو هو، ڪلي
 چيڪين ”مون ڪونه سمجهيو ته تون پنجهتر سالي ۾ به پنهنجي نالي سان
 منجهندي؟“

هاڻي هرجس به چيٽن طرف منهن ڪيو. سندس آرام ڪرسيءَ ۽ چيٽن جي
 آرام ڪرسيءَ وچ ۾ ڪا گرانٽ پين جيتري وڏي مس هئي، چيڪين ”چيٽن!
 منهنجي انهيءَ نالي به زندگيءَ ۾ گهڻو پوڳايو مون کي، پر تون تبديليءَ تون جو
 مون کي جسي ڪوٺيندو هين سو اڄ هري ڪٿان لڳي؟“
 ”نه مان ته ڪڏهن هري ڪڏهن جسي ڪوٺيندو آهيان، ڀلا هيڏو نالو ”هرجس“
 ڪير ڳڻهي!“

هرجس پنهنجن ڪوڙن ڏندن سان کليو.
 چيٽن چيو، ”هري تنهنجي ڪل هن عمر ۾ به پياري آهي.“
 ”چيٽن، گهٽ ۾ گهٽ تون ته مون کي منهنجي عمر ياد نه ڏيار، مان ته چوندي
 آهيان. آءُ آهيان پنجهتر سالن جي جوان عورت؟“
 ”لڳين ته مان به پنجهتر سالن جو ڀنگ مٿن سٽڪيندو آهيان... پر هري هيڏن
 سالن ۾ پاڻي ڏاڍو گهڻو گذري ويو آهي. يادگيرين جي سيلابن جڻ ڪڏا ڪري وڌا
 آهن، من جي ڌرتيءَ تي...“
 اداس هري به ٿي ويئي. ڪن ترسي چيڪين ”اسان جا ڪيترا ساٿي سڄڻ ۽

ديويون ڀڳوان کي پياريون ٿي ويئون آهن! اندروءَ لاءِ ته خواب خيال به کين هوم
ته مونکان اڳ ويندو..

مُٻس جيئري تنهنجو اڳ جهليو ويٺو هو، هاڻي تنهنجو ڊڳ جهليو ويٺو
هوندو ۽ اتي به..

”ڏاڍو ڏنگو آهين چيئن!“

”ڏنگو وري مان آهيان؟ ڏنگو هو تنهنجو مڙس اندرومل، سرڳ مان شل معافي
موڪليندو مون لاءِ پر سڪڙي رکيلن توسان رستو رکڻ کان.“

”چيئن ملڪين ڇو ٿو چوين، آخر توبه ته ڪڏهن پنهنجي وندنا کي پين سان ريل
ڇيل ڳالهه ٿن ٿا ڪاڏا هوندا.“

”هري! توسان بحث ڪهڙو. وندنا کي جيڪا مون آزادي ڏني هئي، توکي ڇا
مڻديان! مون ڪڏهن وندنا کي ڪنهن سان به ملڻ کان کين روڪيو. اصل پڪي
ڳنڍ هئي اسانجي پريم جي.“

چيئن ٿوري دير ڇپ ڇپ تلاءَ ۾ ايڪٽيويڪٽر ترندر جوڙن ڏي ڏسڻ لڳو.
هرجس ان طرف ڏٺو.. جتي چيئن پئي نهاريو. چيئن، ”چيئن تون نهارين ته تلاءَ
ڏي ويٺو پر من ۾ ماضي پيو هليئي. ڪليوٽڊاءِ ڪهڙي گهٽنا ٿي گذري هئي... هاڻ
ته وندنا نه رهي ته کيس ورجهڻ جو ڪو سبب نه رهيو.“

چيئن اٿي ويٺو پنهنجي نوهار جي ڪرسيءَ تي. هرجس پنهنجو ڪنڌ ڪٽي
مٿان کي ٺونڊ جو سهارو ڏيئي پنهنجو هٿ مٿان رکيو ۽ چيئن طرف ڏسڻ لڳي.
چيئن ڏاڍي گوشاڻي نموني چيو، ”اصل ۾ زال ذات کي حسد ڪونهي. هنکي
فقط مڙس جي نظرن ۾ سڀني استرين کان به لاتر جڳهه گهرجي عورت جو پيار
ڏاڍو ڇتو آهي..“

هيئن هرجس به اٿي ويٺي. ”چيئن! تو اڄ به ڳالهه ڪئي آهي. منهنجو
اندرو اگر پيار جي ڳنڍ جو احساس ڪري ها ته جيڪر اسانجي زندگيءَ جا پويان
ڪي سال ڏکيا کين گذرن ها.“

”مطلب؟“

پهرين ته هرجس چيٽن کي ٽارڻ چاهيو پر چيٽن جي گهڻي ضد ڪرڻ تي آخر هرجس چلي پئي. چيڪين ”ڪل جهڙي ڳالهه آهي. اندروءَ کي شڪ اچي جاڳيو ته تنهنجو منهنجو پاڻ ۾ پيار جو رشتو آهي.“

”سو وري ڪيئن؟ توکي ته هن دوستن کان پري ڪري رکيو هو. ڳالهه ڪل جهڙي آهي. تنهنجو منهنجو ته فقط دور جو ناتو هو.“

چيٽن کان گهڻو پري ڪٿي ڏسندي، هرجس ڊگهي اداس نگاهه ڪڍڻ کانپوءِ چيو ”ڳالهه ته ڪل جهڙي هئي. پر جڏهن هن مون تي الزام هنيو، تڏهن ته مان ڊڪ ۾ اڌ ڀاڱل ٿي ويئي هئس. تون مون کان ڏهه سال ننڍو، تنهن کانسواءِ مان پنهنجي گهر تر واري...“

چيٽن ويچار ۾ پئجي ويو.

هرجس چيو ”اصل ۾ اندروءَ جي من ۾ هڪ احساس ڪمٽري هئي. مرد هجڻ جي حالت ۾ هن پاڻ کي عورت کان احساس بالاتري ۾ ويڙهيل ٿي ڏٺو. انڪري جڻن به وهڪرا مٿس طرف کان گڏجي ڏنڌ مچائي وجهن اها حالت هئي سندس زندگيءَ جي.“

چيٽن پڇيو، ”تون به انهيءَ ڏنڌ جو شڪار ٿي هئين؟“

”نه“ هرجس چيو، ”مان ان ڏنڌ جي وهڪري ۾ مجبورن وهي رهي هئس. پر اندر ڪري بچيل هئس جو مون کي ته خبر هئي ته اندرو جيڪا مون لاءِ احساس ڪمٽريءَ سان گڏ ڌڪار ڌاري ٿو، سا ڳالهه بلڪل ڪوڙي بنياد تي بيٺل چيز آهي. سندس ڌڪار پريا اجايا سجايا لفظ ٻڌڻ تي به مٿس قياس ڪڍيندي هئس. کيس سڀ ڪجهه معاف ڪري ڇڏيندي هئس.“

اوچتو ”ٽپ“ جو آواز ٿيو... ڪنهن تلاءِ ۾ مٿاهين تان ٽپو ڏنو. هرجس ۽ چيٽن ان طرف ڏسندا رهيا، ٽپو ڏيندڙ شخص جو مٿو آهستي آهستي پاڻيءَ کان مٿي آيو ته هرجس جي قبض ٿيل ساهه کي رهڻي ملي.

تڏهن چيٽن اٿي هرجس جي پيرن تي هٿ رکيا. پير هٽائي سگهڻ جو ته وجهه مٿي ڪين هو.

”اڙي اڙي، هي ڇا پيو ڪرين چيئن!...“

چيئن پيرن تان هٿ هٽائڻ بڻائي چيو، ”مونکي ديدي چوڻ ڏي، اڄ کان مان توکي ديدي ڪري سڏيندس.“

هرجس چيئن جي مٿي تہ هٿ ڦيري چيو، ”تون تہ مونکي امڙ سڏين، تبہ اعتراض نہ ٿيندم، ڇو تہ مون ڪيترن سالن کان مکين پئي سمجهيو آهي تہ جنهن ڪلا جي وسندہ واري وچولي ڪٽنب ۾ مون پرورش پاتي آهي تبہ اهڙي ئي درجي ۾ پرورش پاتي آهي. جنهن ڪٽنب ۾ تو پرورش پاتي آهي سو بہ مکڻياڻي گهر جيان، شردا پڳتي پيار آتمڪ چڪ، ديا، ڪميا جهڙن گڻن ڏانهن سجاڳہ هو. تنهنجن ويچارن ۾ اهو انساني پائونگن جو ذخيرو ڏسي مان جڏهن تمام گهڻي خوشيءَ ۾ پرچي ويس تڏهن شايد اندروبدگمانيءَ جو شڪار ٿي ويو.“

ڏاڍي بيوسيءَ سان چيئن چيو ”ڇا چوان ديدي، اسان پرشن ۾ ملڪيت ڪئي ڪرڻ جو جيترو وڏو جنبو آهي، اوتروئي زال کي ملڪيت سمجهڻ جو جنبو آهي.“

ٿڌو ساهہ کڻي هٿن جون آڱريون موڙيندي هرجس چيو ”ڪاش اهو زمانو اچي جڏهن عورت کي ملڪيت نہ پر ملڪيئن جو ماڻيندڙ هڪجهڙو شخص سمجهڻ لڳي هر پرش.“

”ديدي اهڙي هڪجهڙائي پيدا ڪرڻ لاءِ استري جو بہ تہ ڪوئي فرض ٿو مٺجي.“

”ضرور ضرور. استري اگر پنهنجي دماغي قوتن کي سنڀالي، پنهنجي من ۽ مٿيءَ سان وڪاس ڪندي رهي، اجايو گپ شپ ۾ وقت جو زيان نہ ڪري تہ اها ڇاڙهي چڙهي سگهي ٿي ۽ ڪجهہ سيڪڙو تہ چڙهي بہ ويئون آهن. سوال آهي مرد جي پاران اهڙي وڪاس جو تسليم ٿيڻ.“

”مطلب؟“

”مطلب صاف آهي تہ عورت اگر ٻين مردن ۽ زالن سان گڏجي سنسٽڪن ۾ ڪم ڪري ٿي تہ پرش جو ڪم ناهي مٿس الزام ڌرڻ.“

”ديدي ملڪين ته زالون به مردن تي اجايا الزام هڻن ٿيون. اسين عورت سان گڏجي آفيسن، ريلن، هونلن وغيره ۾ وهون ٿا، ڳالهائون ٿا، انجو اهو مطلب ته نه ٿيو ته هر عورت جيڪا اسان کي ان دوران گڏجي ٿي انکي اسين زال جو درجو ڏيئي ٿا ڇڏيون؟“

ڪن ترسي چيئن چيو ”ديدي! ويهي ڏس ته اهو سارو ڪوتاهه نظريءَ جو ڏوهه آهي. هتي مهاتما گانڌيءَ اهو انقلاب آڻڻ لاءِ ڪوشش ڪئي ۽ جيڪا توهان جي اڃا آهي ته پرش سماج، ناريءَ کي پاڻ جهڙي منهنديءَ واري شخصيت سمجهي، ان لاءِ رشيا ۾ لينن گهڙي ڪوشش ڪئي هئي. دنيا ۾ تو جهڙين استرين نه ته اهو حق مڃڻي ورتو آهي!“

هرجس مرڪندي پنهنجي نوهار واريءَ لنبيءَ ڪرسي تي وري لپتي پيئي. چيئن اڃا پنهنجي ڪرسي تي اڀو ويٺو هو. اوچتو رڙ ڪري چيڪين، ”ديدي! ڏس ته آسمان هيٺ لهي آيو آهي!“

هرجس اٿي ان طرف ڏٺو جتي چيئن جي نهار اٽڪل هئي. ”واهه تلاءُ سڄو ڳاڙهو آسمان بڻجي پيو آهي.“

”آهي نه بلڪل! آسمان سڄو تلاءُ ۾ ڪري پيو آهي...“

اهستي آهستي ڳاڙهاڻ مٽجڻ لڳي. هرجس چيو، ”چيئن هلون“ هاڻي چوندي پنهنجي پيرن ۾ ڇميل وجهڻ لاءِ ڳولڻ لڳي.

چيئن بيٺو کيس ڏسي رهيو هو. آخر چيڪين ”هلون؟“

هرجس اڪيون مٿي ڪري چيئن ڏي نهاريو.

چيئن ڏٺو هرجس جي اکين ۾ ڳوڙها چمڪي رهيا هئا. ڊگهو ساھ کڻي ”هلو“ چئي هرجس سهارو وٺي اٿي کڙي ٿي.